

הכנסת - מרכז מחקר ומידע

מסמך רקע בנושא :

ימי עבודה ופגרות בפרלמנטים שונים

מוגש לחה"כ אילן שלגי

כתיבה : אמיר לופוביץ ואביטל אפל
אישור : שמוליק חדד-חזקיה, ראש צוות
עריכה לשונית : מערכת "דברי הכנסת"

כ"א באדר א' תשס"ג
23 בפברואר 2003

1. מבוא

בעבר הרחוק התקיימו הדיונים בפרלמנטים במשך שבועות או חודשים ספורים בשנה ואילו כיום נהוג ברוב הפרלמנטים לקיים מושב שנתי. במהלך המושב השנתי מקובל לקיים גם חופשות או פגרות, בעיקר בחגים ובתקופת הקיץ.¹

מסמך זה בוחן את סוגיית משך הפגרות בפרלמנטים שונים, ומוציג בו הנושאים שלהלן:

- אורכם של המושבים והחופשות בפרלמנטים השונים.
- מספר ימי העבודה השבועיים במליאות הפרלמנטים ובוועדותיהם.
- הערכה של סך ימי החופשה המצטברים.

סיכום ההשוואה מוצג בטבלה מספר 1 בעמוד 5.

כדי לאפשר יכולת השוואה טובה יותר לכנסת, נבחרו מדינות שבהן המשטר הוא פרלמנטרי, בדומה למדינת ישראל. במדינות בעלות משטר פרלמנטרי רוב חברי הממשלה הם גם חברי פרלמנט, והדבר מגדיל את עומס העבודה המוטל עליהם.

במסמך זה תוצג הערכה של מספר ימי העבודה בשבוע ושל אורך הפגרות בפרלמנטים של שש המדינות שלהלן: ישראל, בריטניה, הולנד, פורטוגל, קנדה ושבדיה.

יש לציין כי ההשוואה הנערכת במסמך זה מתייחסת אך ורק לנתונים פורמליים על אודות ימי הישיבות במליאות ובוועדות,² ואין היא באה לאמוד את אופי הפעילות של חברי הפרלמנט בימים שבהם לא מתקיימות ישיבות במליאה ובוועדות. הפרלמנט הגרמני, למשל, מתכנס למשך 21 שבועות בשנה בלבד. עם זאת, אף שבשאר הזמן אין ישיבות במליאה או בוועדות, חברי הפרלמנט מגיעים לבניין הפרלמנט וממשיכים בעבודתם.³

2. ימי עבודה ופגרות בפרלמנטים שונים

2.1 ישראל

משך המושב – על-פי חוק הכנסת, התשנ"ד-1994, מתכנסת הכנסת בכל שנה למושב בן שמונה חודשים המתחלק לשני כנסים: כנס החורף, המתחיל לאחר פגרת הקיץ עם תום החגים, וכנס הקיץ, המתחיל לאחר פגרת הפסח.

לכל כנסת יכולים להיות בתקופת כהונתה עד חמישה מושבים, כשמושב מתחיל בדרך כלל בתחילת כנס החורף ומסתיים בתום כנס הקיץ.⁴ על-פי החוק, כנס החורף יפתח בתוך ארבעה שבועות לאחר חג הסוכות והכנס השני יפתח בתוך ארבעה שבועות לאחר יום העצמאות. כך, למשל, במושב האחרון של הכנסת ה-15, היה כנס החורף אמור להתחיל ב-13 באוקטובר

¹ Ström, Kaare, "Parliamentary Government and Legislative Organization", in http://www.uni-potsdam.de/u/Is_vergleich/Publications/chapter02.pdf, 1995

² אין במסמך זה בחינה של מידת יעילות בעבודת בפרלמנטים אלא רק בחינה של מספר ימי הפעילות ובוועדות ובמליאה בפרלמנטים.

³ שיחה עם אנדריאס קינדל, מזכיר ראשון בשגרירות גרמניה בישראל, 19 בפברואר 2003.

⁴ בשנה שבה מתקיימות בחירות לכנסת, קובעת ועדת הכנסת את מספרם של הכנסים שתקיים הכנסת, את מועדיהם ואת משכם.

ולהסתיים ב-30 במרס, כלומר אורך הכנס **חמישה חודשים וחצי**. כנס הקיץ היה אמור להתחיל ב-11 במאי ולהסתיים ב-27 ביולי, כלומר, כנס של **חודשיים וחצי**.
מספר הפגרות ואורכן - לכנסת שתי פגרות עיקריות: פגרת הפסח, שאורכה **כחודש וחצי**, ופגרת הקיץ, שאורכה **כחודשיים וחצי**. במושב האחרון של הכנסת ה-15 היתה פגרת החורף אמורה להימשך מתחילת אפריל ועד לפתיחת כנס הקיץ ב-11 במאי, כלומר פגרה של **כחודש וחצי**. קדמה לה פגרת הקיץ, שהחלה ב-28 ביולי והסתיימה ב-13 באוקטובר, כלומר נמשכה **כחודשיים וחצי**.
מספר ימי העבודה בשבוע - המליאה והוועדות מתכנסות בימים שני עד רביעי, **דהיינו, שלושה ימי עבודה בשבוע**.⁵

2.2 בריטניה

משך המושב – על-פי רוב נפתח מושב הפרלמנט הבריטי בחודש נובמבר, ונמשך שנה.
מספר הפגרות ואורכן - בכל מושב יש כחמש תקופות של פגרות. פגרת חג המולד נמשכת **שבועיים-שלושה**, מאמצע דצמבר עד לאחר ראש השנה האזרחי; פגרת פברואר, שהיא פגרת אמצע מושב, נמשכת **שבוע**; פגרת חג הפסחא נמשכת **שבועיים-שלושה**; פגרת חודש מאי נמשכת **שבועיים-שלושה**, ופגרת הקיץ נמשכת על-פי רוב מסוף יולי/תחילת אוגוסט עד אמצע אוקטובר, כלומר **כשלושה חודשים**. באמצע חודש נובמבר, עם סיום פגרת הקיץ, חוזרים חברי הפרלמנט לעבוד במשך **שבוע-שבועיים**, ואז הם יוצאים לחופשה נוספת, עד תחילת המושב הבא שנפתח בנובמבר.
מספר ימי העבודה בשבוע - המליאה והוועדות בפרלמנט הבריטי מתכנסות בימים שני עד שישי,⁶ **דהיינו, חמישה ימי עבודה בשבוע**.

2.3 הולנד⁷

משך המושב - מושב הפרלמנט ההולנדי מתחיל ביום שלישי בשבוע השלישי של חודש ספטמבר ומסתיים בסוף חודש יוני.
מספר הפגרות ואורכן – בפרלמנט ההולנדי חמש פגרות עיקריות: פגרת האביב, הנמשכת **כשלושה שבועות** (מ-21 בפברואר עד 11 במרס); פגרת מאי, הנמשכת **כשלושה שבועות** (מ-25 באפריל עד 12 במאי); פגרת הקיץ, הנמשכת **כחודשיים** (מ-27 ביוני עד 25 באוגוסט); פגרת הסתיו, הנמשכת **כשבוע וחצי** (מ-18 באוקטובר עד 28 באוקטובר), ופגרת חג המולד, הנמשכת **כחודש ושבוע** (מ-20 בדצמבר עד 28 בינואר).⁸
מספר ימי העבודה בשבוע – ימי העבודה במליאת הפרלמנט ההולנדי הם שלישי עד חמישי. ימי העבודה בוועדות הפרלמנט הם שני עד חמישי, **דהיינו, ארבעה ימי עבודה בשבוע**.⁹

⁵ מאחר וימי העבודה של הכנסת והמליאה הן ימי שני, שלישי ורביעי, פעילויות אחרות כגון: ישיבות מיוחדות של הוועדות, סיורים וכד' מתקיימים בימי א' וה' ואינם נכללים בתחשיב.

⁶ מתוך אתר הפרלמנט הבריטי, <http://www.parliament.uk/commons/lib/fs28.pdf>, 17 בפברואר 2003.

⁷ הנתונים על הולנד מתבססים על חופשות הפרלמנט בשנים 2002-2003.

⁸ מכיוון שטרם נקבעה פגרת חג המולד לשנה הקרובה, הנתונים מתבססים על פגרת חג המולד של השנה החולפת, אשר היתה ארוכה יותר מבשנים קודמות, עקב קיום בחירות לפרלמנט ההולנדי.

⁹ מכתב מדיטמר ואן-דיגלן ממרכז המחקר של הפרלמנט ההולנדי, 19 בפברואר 2003.

2.4 פורטוגל

משך המושב – אסיפת מליאת הפרלמנט הפורטוגלי מתכנסת בכל שנה מ-15 בספטמבר עד 15 ביוני.

מספר הפגרות ואורכן – בפרלמנט הפורטוגלי שתי פגרות מרכזיות: פגרת הקיץ, הנמשכת שלושה חודשים (מ-16 ביוני עד 14 בספטמבר). פגרת חג המולד נמשכת כשבועיים וחופשת חג הפסחא נמשכת שבוע.

מספר ימי העבודה בשבוע – המליאה מתכנסת כ-3 ימי עבודה בשבוע וביום נוסף מתקיימות ישיבות רק של ועדות הפרלמנט. מכאן שיש 4 ימי עבודה של המליאה ושל הוועדות בשבוע.

2.5 קנדה¹⁰

משך המושב – שנת העבודה בפרלמנט הקנדי מחולקת לשלוש תקופות: התקופה הראשונה נמשכת מספטמבר עד דצמבר, כ-11 שבועות; התקופה השנייה, חופשת חג הפסחא, הנמשכת מינואר עד סוף מרס, כתשעה שבועות. התקופה האחרונה, מסוף מרס/תחילת אפריל עד יוני, אורכת בין חמישה לשבעה שבועות.¹¹ ככלל, הבית מתכנס כ-130 ימים בשנה.¹²

מספר הפגרות ואורכן – בפרלמנט הקנדי שתי פגרות ארוכות: פגרה שאורכה שלושה חודשים בתקופת הקיץ,¹³ ופגרה ארוכה נוספת שמתחילה לפני חופשת חג המולד ואורכה כשישה שבועות.

נוסף על שתי הפגרות הללו, סעיף (1)28 לתקנון הפרלמנט הקנדי קובע כי תקופת המושב בין סוף פגרת הקיץ לבין תחילת פגרת חג המולד תכלול שתי חופשות בנות שבוע כל אחת, לחג ההודיה ובשבוע שבו חל יום הזיכרון. סעיף זה קובע גם חופשה בת שבוע במהלך המושב, מיום שני לאחר Easter Monday עד 23 ביוני.¹⁴

לפירוט ימי העבודה והחופשות בפרלמנט הקנדי ראה נספח מספר 1.¹⁵

מספר ימי העבודה בשבוע – הפרלמנט הקנדי מתכנס בימים שני עד שישי, דהיינו, כחמישה ימי עבודה בשבוע.

2.6 שבדיה

משך המושב – מושב הפרלמנט השבדי (ה-Riksdag) מתחיל ומסתיים בסתיו. במהלך תקופה זו מקיים הפרלמנט כנסים מספטמבר עד אמצע יוני. עבודת הוועדות מתקיימת בחודשים אוקטובר עד יוני.¹⁶

¹⁰ מתוך אתר הפרלמנט הקנדי, מבוסס על סעיפים (1)24 ו-28 לתקנון הפרלמנט הקנדי, <http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/calendar/calpre-e.htm>

¹¹ מכתב מגניס הילצ'י, Deputy Principal Clerk, Table Research Branch מרכז המחקר של הפרלמנט הקנדי, 18 בפברואר 2003, <http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/calendar/calform-e.htm>

¹² מכתב מגניס הילצ'י, Deputy Principal Clerk, Table Research Branch מרכז המחקר של הפרלמנט הקנדי, 19 בנובמבר 2001.

¹³ מתוך אתר הפרלמנט הקנדי, <http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/guide/guide-e.htm#parl>, 18 בפברואר 2003.

¹⁴ פגרת הקיץ נמשכת מ-23 ביוני עד יום שני לאחר ה-"Labour Day", בערך באמצע ספטמבר.

¹⁵ סעיף (b)28(2) קובע, לגבי המושב שבין יום שני האחרון של ינואר לבין יום שני שלאחר Easter Monday, כי היו"ר מוסמך לקבוע, לאחר התייעצויות עם ראשי הבית מהמפלגות השונות, מתי תתקיים הפגרה, וכך יכולה תקופת הפגרה להיקבע בהתאמה לפעילות הפרלמנט ולחופשות בית-הספר בחלקים שונים של המדינה, ולאפשר לחברי הפרלמנט לבלות בחופשות עם משפחותיהם.

¹⁶ מתוך אתר הפרלמנט הקנדי, <http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/calendar/cal2003-e.htm>, 18 בפברואר 2003.

¹⁷ מתוך אתר הפרלמנט השבדי,

מספר הפגרות ואורכן - בעבודת הפרלמנט השבדי שלוש חופשות מרכזיות: חופשת הקיץ, הנמשכת כשלושה חודשים, חופשת חג המולד, הנמשכת כחודש, וחופשת חג הפסחא, הנמשכת בין שבוע לשבועיים. יש חופשות נוספות, שאורכן הכולל מסתכם במרבעה שבועות בשנה.¹⁷ יו"ר הפרלמנט, לאחר התייעצות עם ה-Riksdag Board,¹⁸ מחליט על קיום פגרות שאורכן שבוע ויותר ובהן פגרת הקיץ, ובידו גם הסמכות להפסיק פגרה.¹⁹

מספר ימי העבודה בשבוע - הפרלמנט השבדי מתכנס בימים שני עד שישי, דהיינו, חמישה ימי עבודה בשבוע. ישיבות המליאה בפרלמנט מתקיימות בימים שלישי עד שישי. ימי שני מוקדשים בדרך כלל לשאילתות ולהנחת הצעות חוק. עבודת הוועדות מתקיימת ביום שלישי בשבוע, ולעתים גם ביום חמישי.²⁰

<http://www.riksdagen.se/english/work/fundamental/introduction/index.htm>, 18 בפברואר 2003.

¹⁷ Anna Rune, The Swedish Parliament Research Service, a letter, 20 November 2001.

¹⁸ ה-Riksdag Board מורכב מיו"ר הפרלמנט ועשרה חברי הפרלמנט שנבחרו על-ידי מליאת הפרלמנט. אתר הפרלמנט השבדי,

¹⁹ <http://www.riksdagen.se/english/work/fundamental/introduction/index.htm>, 18 בפברואר 2003.

²⁰ Anna Rune, The Swedish Parliament, Research Service, "Duration of Parliamentary Sessions and Recesses", a letter, 18 February, 2003,

וכן אתר הפרלמנט השבדי, http://www.riksdagen.se/english/work/committee_at_work.asp, 18 בפברואר 2003

3. טבלת סיכום הפגרות והחופשות העיקריות בפרלמנטים שונים

ימי עבודה בשנה ²¹	הערכת סך ימי חופשה ²²	חופשות נוספות	חופשת קיץ	חופשת חג הפסחא	חופשת חג מולד	מספר ימי עבודה בשבוע ²³	תאריכי מושב	
99-105	19-17 שבועות	כשבוע	כחודשיים וחצי	כחודש וחצי בפסח	---	3	אוקטובר עד יולי בשנה שלאחר מכן	ישראל
130-150	26-22 שבועות	כ-8 שבועות.	כשלושה חודשים	כשבועיים שלושה	כשבועיים שלושה	5	נובמבר עד סוף אוקטובר בשנה שלאחר מכן	בריטניה
120-130	26-28 שבועות	כ-8 שבועות	כשלושה חודשים	כשבועיים	כשישה שבועות	5	ספטמבר עד יוני בשנה שלאחר מכן	קנדה
125-130	23-22 שבועות	כארבעה שבועות	כשלושה חודשים	בין שבוע לשבועיים	כחודש	5	ספטמבר אוקטובר עד אמצע יוני בשנה שלאחר מכן	שבדיה
147-172	כ-16 שבועות	לא ידוע על חופשות נוספות	בין חודשיים לשלושה חודשים	כשבוע	כשבועיים	4	אמצע ספטמבר עד אמצע יוני בשנה שלאחר מכן	פורטוגל
124	כ-21 שבועות	כארבעה וחצי שבועות.	כחודשיים	פגרת מאי, כשלושה שבועות	כחודש ושבע	4	ספטמבר עד סוף יוני בשנה שלאחר מכן	הולנד

4. סיכום

בפרלמנטים שנבחנו נע אורך הפגרות בין 17 ל-28 שבועות. נמצא כי משך הפגרות בכנסת קצר לעומת משך הפגרות בפרלמנטים האחרים שנבחנו. עם זאת, מספר הימים שבהם פועלות המליאה וועדות הכנסת (שלושה ימים בשבוע) קטן ממספר ימי העבודה בפרלמנטים שנבחנו (בין ארבעה לחמישה ימים בשבוע). לבסוף, על-פי ההערכה שנעשתה, נמצא כי סך-כל ימי העבודה בכנסת נמוך מהממוצע השנתי של ימי העבודה בשאר הפרלמנטים שנבחנו, שהוא כ-120 ימים בשנה.

²¹ נתונים אלה מבוססים על הערכות בלבד. הנתונים הוערכו על סמך הערכת מספר שבועות העבודה על-פי מספר שבועות החופשה השנתיים. מספר שבועות העבודה הוכפל במספר ימי העבודה השבועיים.

²² נתונים אלה מבוססים על חישוב הפגרות ועל הערכת אורך החופשות השונות בפרלמנטים השונים.

²³ מספר ימי העבודה - מספר הימים שבהם נערכות ישיבות מליאה ואו ישיבות בוועדות.

מאמרים

Strøm, Kaare, "Parliamentary Government and Legislative Organization", In http://www.uni-potsdam.de/u/lv_vergleich/Publications/chapter02.pdf, 1995

מחקר שנערך על-ידי מחלקת המחקר בסנאט הצרפתי, תורגם על-ידי מר דניאל רקמיסטרוק, ארכיון הכנסת, מפורסם באתר: www.senat.fr/lc/lc6/lc60.html, 23 בפברואר 2003

מכתבים

מאת Ditmar van Diggelen ממרכז המחקר של הפרלמנט ההולנדי, 19 בפברואר 2003

מאת Janice Hilchie, Deputy Principal Clerk, Table Research Branch

ממרכז המחקר של הפרלמנט הקנדי, 19 בנובמבר 2001

Ms. Anna Rune, The Swedish Parliament, Research Service, "Duration of Parliamentary Sessions and Recesses", 18 February, 2003

Ms. Anna Rune, The Swedish Parliament Research Service, 20 November, 2001

אתרי אינטרנט

אתר הפרלמנט הבריטי,

<http://www.parliament.uk/commons/lib/fs28.pdf>, 17 בפברואר 2003

אתר הפרלמנט הקנדי,

<http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/calendar/calpre-e.htm>

<http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/calendar/calform-e.htm>

<http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/guide/guide-e.htm#parl>

<http://www.parl.gc.ca/information/about/process/house/calendar/cal2003-e.htm>

18 בפברואר 2003

אתר הפרלמנט השבדי,

<http://www.riksdagen.se/english/work/fundamental/introduction/index.htm>

http://www.riksdagen.se/english/work/committee_at_work.asp

שיחה עם מר אנדריאס קינדל, מזכיר ראשון בשגרירות גרמניה בישראל, 19 בפברואר 2003.

---

²⁴ רשימת המקורות לא עברה עריכה לשונית.